

Vergaderjaar 2019–2020

27 923

Werken in het onderwijs

Nr. 409

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 maart 2020

Na aanvaarding van de motie van het lid Rudmer Heerema c.s. (Kamerstuk 27 923, nr. 401), betreffende de invoering van gespecialiseerde pabo's, heeft u mij verzocht uw Kamer binnen twee weken te informeren over de uitvoering van de motie (Handelingen II 2019/20, nr. 58, Stemmingen). Hierbij wil ik u laten weten op welke wijze ik vervolg zal geven aan de motie. In de motie wordt opgeroepen om per september 2020 een pilot mogelijk te maken, waarmee pabo-studenten een gespecialiseerde opleiding voor lesgeven aan het jonge of het oudere kind kunnen volgen. Ook verwacht u een plan van aanpak voor gespecialiseerde pabo's met ingang van 2021–2022.

Om uitvoering te geven aan het verzoek om in september 2020 te starten met pilots, heb ik na overleg met de VH en de PO-Raad verkend welke mogelijkheden hiervoor zijn op deze korte termijn. Voor september 2020 zal het voor een aantal pabo's mogelijk worden om bij wijze van pilot opleidingsroutes te starten, gericht op het jonge of het oudere kind. De voorbereidingen hiervoor zijn reeds in gang gezet: in april zullen pabo's die pilotvoorstellen willen indienen daartoe de kans krijgen.

Voor uitvoering van het tweede deel van de motie, het formaliseren van de nieuwe opleidingsroutes, wordt nu parallel een impactanalyse gemaakt om in beeld te brengen op welke fronten en van welke partijen, op welk moment inzet is vereist. Dit om, conform de motie, inschrijving voor de nieuwe opleidingen met een start in september 2021 uiterlijk voor 1 mei 2021 mogelijk te maken. Kanttekening hierbij is dat dit een ambitieuze planning is, gelet op onderstaande.

De motie verzoekt om een splitsing in de pabo, met aanpassing van toelatingseisen en bevoegdheden, maar dit vergt meer dan alleen een aanpassing in wetgeving. Zo moet de dekking voor onder meer de kosten van de pilots gevonden worden en moet onderzocht worden op welke wijze de bekwaamheidseisen moeten worden aangepast – met een

representatieve beroepsorganisatie. Aanpassingen aan toelatingseisen en/of -procedures moeten onderzocht worden, en aanmelding voor de nieuwe routes moet voor 1 mei 2021 mogelijk zijn in Studielink. Ook moeten de consequenties voor Samen Opleiden en Professionaliseren, en voor de (organiseerbaarheid van) scholen bestudeerd worden.

De voorbereidingen om de nieuwe opleidingsroutes formeel te erkennen (met bijbehorende doelmatigheidstoets door CDHO, toets nieuwe opleiding door de NVAO, en nadien croho-registratie), indeling in het onderwijsdomein (o.a. belangrijk voor halvering collegegeld), en het wetgevingstraject zullen tegelijkertijd nu ook al starten, omdat dit normaliter ca. twee jaar duurt.

Plan voor korte termijn voor de uitwerking van de motie

In april zal een oproep gedaan worden aan pabo's om hun interesse voor deelname aan pilots bekend te maken. Ik hoop dat pabo's hier gezien de huidige corona-maatregelen op kunnen reageren. Daarna zal ik in goed overleg met de pabo's en de VH en de PO-Raad voorstellen selecteren voor de pilots. Bij de selectie zal ik in elk geval aandacht besteden aan de studeerbaarheid voor studenten en aan de betrokkenheid van het afnemend scholenveld.

De opleiding van studenten die aan deze pilots deelnemen, is voorlopig nog gericht op de brede bevoegdheid. Ook dienen deze studenten te voldoen aan de bijzondere nadere vooropleidingseisen. Aanpassingen die nodig zijn in wet- en regelgeving kunnen immers niet voorafgaand aan de pilots gerealiseerd worden. Aankomende studenten, die zich voor 1 mei moeten inschrijven, zijn overigens voorbereid op de toelatingstoetsen. Daarnaast moeten pabo-afgestudeerden te allen tijde het perspectief hebben op een diploma met civiel effect.

De inschrijvingsdeadline van 1 mei betekent ook dat we per september 2020 nog geen grote veranderingen in aantallen instromers in de pabo kunnen verwachten op grond van het openstellen van de nieuwe routes. Het merendeel van de voltijdstudenten heeft zich rond maart doorgaans al voor een pabo-opleiding aangemeld (rond 80%). Ook geldt dat voorlichtingsdagen en -campagnes van opleidingen reeds voorbij zijn, en dat de pilots in september dus vooral gericht zijn op studenten die zich al voor de pabo hebben aangemeld. Om deze reden zal pabo's gevraagd worden zich in pilotvoorstellen ook op de deeltijdopleidingen te richten. Deeltijdstudenten schrijven zich tot september in, en ook in februari 2021 zullen er deeltijdopleidingen beginnen. Door juist voor deeltijdstudenten de nieuwe routes open te stellen, kunnen we effecten sneller zichtbaar maken.

Invoering per collegejaar 2021–2022

Vóór september 2021 zullen de nieuwe routes in de pilots geëvalueerd worden, om effecten en neveneffecten goed in kaart te krijgen. Doel hiervan is de ervaringen uit de pilots te kunnen betrekken bij de formalisering van de nieuwe routes. Daarin zal ook het advies betrokken worden van de Commissie Onderwijsbevoegdheden, die ik de opdracht heb gegeven om in 2020 onafhankelijk advies te geven over het bredere perspectief van bevoegdheden en opleidingen van leraren.

Zoals gevraagd zal ik u voor de zomer van 2020 nader informeren over het plan van aanpak.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
I.K. van Engelshoven